

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

X S. Irmina Abbatissa Horreensis, filia Dagoberti II. Diploma foundationis
Horreensis monasterij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

brordus anno 1000, post quinquaginta annos huius gentis conuersioni impensos, VII Nouemb. anno 1000XXXIX vitâ functus. Wilhelmus Heda cap. 5 Historiæ Ultraiectinæ, tradit DAGOBERTVM filium S. Sigeberti Regis à Grimoaldo constitutum Episcopum Pictauesem, & hanc Ecclesiâ Ultraiectinâ originem ad DAGOBERTVM I transfert: quæ aliaque eius menda ultra refutare nil opus. Colitur dictus Vulfrannus XX Martij. De eo nonnulla inquirimus IX Februarij ad Vitam S. Ansberti Archiepiscopi Rotomagensis pag. 346.

X

S. IRMINA *Abbatissa Horreensis, filia DAGOBERTI II. Diploma foundationis Horreensis monasterij.*

Inter alia quàm maximè intricata, in regno huius DAGOBERTI constituendo, est recta liberorū eius notitia. Inter hos præcipua est S. IRMINA Virgo monasterij Horrei apud Treuiros prima Abbatissa, etiam Fastis Martyrologij Romani ad XXIV Decembris adscripta. Huic filia suæ DAGOBERTVS Rex id monasterium extruxit, dotauitque: cuius foundationis diploma antiquum, Amplissimus Dominus Ægidius Gelenius, Serenissimi Electoris Colonienfis Historiographus, ac libris eruditus de antiquitate Ecclesiasticâ editis clarus, nobis pro suâ humanitate communicauit ex volumine xxx Farraginis diplomatum historiæ seruientium, attestans illud se Treuiris ex archiuo Horrei Dagobertini anno 1000XXXVII, beneficio Annæ Ameliæ ab Hattstein eiusdem monasterij Abbatissæ transcripsisse. Est autem huiusmodi,

In nomine sancte & indiuidue Trinitatis DAGOBER-
TIVS Diuinâ præordinante prouidentia Rex. Si Ecclesiasticis
negotiis & seruorum & ancillarum Dei utilitatibus que-
que necessaria prouiderimus, & de nostris rebus aliquod bene-
ficium conferre studuerimus, id nobis ad temporalis nostri
regni statum, & æterni promerendum præmium, incunctan-
ter credimus profuturum. Comperiat ergo omnium sancte
Dei Ecclesie fidelium, presentium, & futurorum, industria,
quia rogatu dilectæ coniugis nostræ Regina... monasterio
in Treuericâ valle in honore sancte Dei Genitricis ab IRMI-
NA filiâ nostrâ constructo, & sanctimonialium coadunatione
decorato, ex rebus proprietatis nostræ in pago Muselense, in
Marcâ Burense, has villas, Machare, Lorrache, Baldebrun-
no, Hildenesheim, VValeheim, Speia, cuius termini inci-
piunt in Difenidene, & sic vbi agri coli possunt, & sic vsque
Entre; & inde in ripam Dinkolter, & inde sursum ripam
vsque ad Aldenfalkenborne, & sic vsque Spalden; & inde
ad viam que dicitur Retweh vsque Richenheiden, & inde
inter siluam de Cameric & Breidenwisen, & sic inferius vs-
que Beiheigen, & inde vsque Engelmannesscuren & ad
fontem S. Humberti, & ad Engelburne & sic vsque ad Al-
denbuche, & inde per rectam viam vsque ad Odenburne, vs-
que vbi Bure terminatur, & inde in Gizenhelden vsque ad
ripam, que cadit super molendinum, & inde vsque Engelge-

re, & sic superius vsque viam saxorum, & inde vsque Fredebertiscilen vsque in Renum Brunniche, cum terris cultis & incultis, vineis, molendinis, pratis, pascuis, siluis, aquis, aquarumue decursibus, viis & inuis, exitibus, & regressibus, & quidquid habuimus, legali auctoritate contradidimus; eâ scilicet conditione, ut pauperes Christi inde in reliquum temporalia subsidia habiturae, eterna vite subsidia nobis supplicationibus suis apud Deum possint preparare. Pretereâ fidelibus nostris, tam presentibus quàm futuris, notum fieri volumus, qualiter dilectissima filia nostra IRMINA alodium suum, quod in Laudunensi Episcopatu, in his locis, Ludusa, Aneia, Balbengeis, VVartengeis, cum omnibus appendiciis ad eadem loca iustè & legaliter pertinentibus, à sponso suo, Hermanno scilicet Comite, in dotem legali traditione suscepit, pro remedio anime sue & predicti sponsi sui, ad idem monasterium, quod vocatur Horreum, cum XL mansis in ipsâ Treuericâ valle sitis, & extra urbem istis villis, Orneua, Munzefeldt, VVilare, Ruzfurt, VVinterstorff, Rubera, per nostram manum cum omni integritate contradidit, eâ scilicet ratione, ut sanctimoniales, inibi, Deo sancteque Genitrici eius perpetualiter famulantes, in eisdem bonis nullius personę magne vel parue violentiam patiantur: sed victum & vestitum in semper absque omni inquietudine consequantur; & ut hæc presens traditio tam sua quàm nostra stabiliorem

in Dei nomine semper possit habere firmitatem, præceptum hoc inde conscriptum manu propria subtus firmauimus & sigilli nostri impressione insigniri iussimus.

Haftenùs diploma DAGOBERTI, cui clarissimum lumen affert Theofridus Epternacensis in Vitâ eiusdem S. IRMINÆ: vbi de sponso eius & extracto monasterio hæc habet: *Hanc in primaue adhuc ætatis flore Hermannus quidam Comes Gallicanus, nobilis & egregia indolis, conscriptâ sibi amplissimâ dote in Tyrasio & aliis locis desponsauerat: sed ante diem nuptiarum immaturâ morte præreptus, magnum triste suis, magis autem ipsi sponse sue parauerat. Quam cum pater benignè consolaretur, & ditio-rem & potentio-rem maritum ei polliceretur, illa de hoc promisso patris fidem exegit. Quâ acceptâ, protinùs Christum Regem Regum ditio-rem & potentio-rem omnium, cui seruire regnare est, in sponsum elegit. Vnde Rex pietate ac sapientiâ mirificus . . . fauens electioni eius, ad vota sua animum suum laxauit, & præter dotem priuati Comitum, quod eam de hereditate paternâ vel maternâ contingebat, ad edificanda Sanctorum loca pro magnificentiâ regali alacriter ei delegauit . . . Vnde Treueri in honore Theotocos Mariæ edificato monasterio, in loco, qui dicitur Horreum, aggregauit ibi cæ- tum sanctimonialium, quarum ipsa facta est Abbatissa. Quem locum fundis, prædiis & amplissimis redditibus ditauit, & regali ditioni tunc temporis eum assignauit . . . Diligebat præcipuè sanctissimum Dei virum Villibrordum, qui illo tempore merito & officio dignis- simus Antistes sanctæ Traiectensis Ecclesiæ primus honestè auriga- bat currum.*

Hæc ibi, quæ à plerisque scriptoribus, ob memoriam hu- ius DAGOBERTI oblitteratam, ad DAGOBERTVM I transfe- runtur: quasi S. IRMINA ex eius vxore Nanthilde nata foret, quâ (Gomadru- de ob sterilitatem repudiatâ) eum anno 1000-

xxxv duxisse constat, id est, annis solùm nouem & aliquot mensibus, antequã ipse Rex DAGOBERTVS moreretur, relicto ex Nanthilde Chlodoueo II, nondum quinque annorũ puerulo, regnorũ Neustriæ & Burgundiæ hærede. Verùm esto: ante hunc Chlodoueam genita dicatur S. IRMINA; quomodò tamen credi potest, patre superstite, monasterio iam constructo, & sanctimonialibus collectis, memoratum suprã priuilegium ab eo, rogatu matris, impetrasse? Quomodò Treuiris id ab eodem patre dotatum in regno Austrasiorum, quod ab anno 10cxxxix S. Sigebertus, alter DAGOBERTI filius ex Ragnetruide natus, obtinebat? Non fauet etiam subscriptio diplomatis, consultò à nobis in hunc locum reiecta, quæ hoc modo foedè affutis laciniis reconcinnata: *Actum anno 10cxlvi Incarnationis Dominicæ, Indictione IV, data VII Kalend. Septemb. per manus Grimoaldi Maioris Domus regiæ, anno regni Domini DAGOBERTI II. Actum Treuiris in Dei nomine feliciter. Amen. Signum DAGOBERTI Regis.* Obiit DAGOBERTVS I anno 10cxliv die XIX Ianuarij. Expungendus ergo cum Indictione annus Christi, temporibus regni Francorum primæ stirpis Merouingicæ discernendis, vt sæpiùs monuimus, neuiquam solitus adhiberi, à posteris, vt passim alibi, ineptè intrusus. S. Pippino Duce eo anno mortuo, præfecturam aulæ susceperat quidem Grimoaldus, sed sub S. Sigeberto filio DAGOBERTI. Cuius proinde etiam submoto nomine hæc fortè verba solùm reponenda: *Data VII Kalend. Septemb. anno regni Domni DAGOBERTI VII. Actum Treuiris in Dei nomine feliciter. Amen. Signum DAGOBERTI Regis.* quod signum ex litteris nominis more illius æui efformatum erat. Annus is VII DAGOBERTI II, filij Sigeberti, conuenit in annum Christi 10cclxxxvi: quando S. IRMINA potuit egisse annum ætatis decimum sextum. Quod cõ-

iugi

iugi Dagoberti matri S. IRMINÆ nomē fuerit, nescitur. Fuisse re DAGOBERTO I, præter alias, duæ coniuges Reginae Nanthildis & Berthildis; Chlodoueo II Bathildis, seu Baldechildis; S. Sigeberto Emnechildis; Childerico Bilichildis: ista in diplomate iam memorato dicitur Nanthildis, nomine aut à posteris intruso, qui diploma DAGOBERTO primo affixerunt; aut certè, si illud ei nomen, aliud uè non ab simile fuerit, inde arrepta occasio errorum: ad quos euitandos nomen eius in diplomate non expressimus.

X I

*Beneficia à S. IRMINA filiâ DAGOBERTI præstita
S. Willibrordo, potissimum pro Epternacensi
monasterio.*

DAGOBERTO II igitur, filio S. Sigeberti, Regi Austrasiorum, filiam fuisse S. IRMINAM persuadent tum regnum illius Austrasianum, tum ætas filæ, ac præcipuè quòd temporibus S. Willibrordi Ultraiectini Episcopi, SS. Basini & Lutwini Treurensum, Pippini Herstalli Maioris-Domus, Regumque DAGOBERTO II iuniorum vixerit. Cùm apud Treuiros degeret S. Willibrordus, monasterium Epternacense, in Ducatu nunc Lutzeburgensi situm, ad Suram fluium S. IRMINÆ prouocatus liberalitate, condidit, rebusque necessariis ad usum habitationemque cœnobarum instruxit. Diploma donationis edidit Miræus lib. 2 Diplomatum Belgicorum cap. 4 & in Notitiâ Ecclesiarum Belgij cap. II. Signatum Treuiris sub die Kalendarum Nouëbris anno IV Domni nostri Childeberti Regis, id est, Christi 1000. aliud dein sub titulo
Testa-